BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. április 20.)

Franciaországnak a Société de Réparation Navale et Industrielle S.A. (SORENI) pénzügyi támogatására tett intézkedéséről

(az értesítés a B(2004) 1362. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT vonatkozású szöveg)

(2005/90/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdése első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térséget létrehozó szerződésre és különösen annak 62. cikke (1) bekezdése a) pontjára,

azt követően, hogy az említett cikkek értelmében felhívta az érdekelteket [1], hogy nyújtsák be észrevételeiket és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

(1) A sajtóban megjelent információk nyomán, melyek szerint Franciaország pénzügyi intézkedést hozott a Le Havre kikötőjében folyó hajójavító tevékenység támogatására, a Bizottság 2001. december 21-én kelt levél útján magyarázatot kért Franciaországtól. Franciaország 2002. március 15-én kelt és 2002. március 19-én kézhez vett levél útján tájékoztatta a Bizottságot, hogy a francia kormány pénzügyi támogatást nyújtott a Société de réparation navale et industrielle (SORENI) nevű hajójavító vállalkozásnak. Az intézkedést a Bizottság be nem jelentett támogatásként regisztrálta (NN 53/2002), tekintettel arra, hogy a tájékoztatás megtörténtekor már megszületett a döntés a támogatás nyújtásáról, és ráadásul abból 1 720 000 euro 2001 decemberében folyósításra került.

(2) A Bizottság 2002. április 4-én kelt levél útján további információkat kért Franciaországtól. Utóbbi 2002. június 3-án kelt, másnap kézhez vett levél útján eleget tett a kérésnek.

(3) A Bizottság 2002. augusztus 12-én kelt levél útján tájékoztatta Franciaországot döntéséről, hogy a fent említett intézkedés tekintetében kezdeményezi a Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében meghatározott eljárást. Az ügy a C 55/2002 ügyszámot kapta. A Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétette az eljárás kezdeményezéséről szóló döntését [2], és felhívta az érdekelteket, nyújtsák be észrevételeiket.

(4) Franciaország 2002. október 1-jén kelt és másnap kézhez vett levél útján benyújtotta észrevételeit. Az Egyesült Királyság 2002. október 16-án kelt és 2002. október 24-én kézhez vett levél útján nyújtott be észrevételeket. A Bizottság átadta Franciaországnak az Egyesült Királyság észrevételeit, és előbbi lehetőséget kapott, hogy válaszoljon rájuk.

[1] HL C 222., 2002.9.18., 21. o.
[2] Lásd az 1. lábjegyzetet.

(5) A Bizottság 2002. november 4-én kelt levél útján további kérdéseket intézett Franciaországhoz. Franciaország 2003. január 14-én kelt, ugyanazon a napon kézhez vett levél útján benyújtotta válaszait, valamint észrevételeit. Franciaország 2003. október 2-án kelt és másnap kézhez vett, valamint 2003. október 10-én kelt és ugyanazon a napon kézhez vett levelek útján további kiegészítő információkat juttatott el a Bizottságnak. A Bizottság 2003. november 21-én kelt levél útján újabb kiegészítő kérdéseket intézett Franciaországhoz, melyeket Franciaország 2003. december 29-én kelt és 2004. január 8-án kézhez vett, valamint 2004. január 29-én kelt és ugyanazon a napon kézhez vett levelek útján válaszolt meg.

II. AZ INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

A. Az érintett vállalkozás

(6) Az állami támogatás kedvezményezettje a SORENI hajójavító vállalat; e vállalkozás székhelye Le Havre-ban található, mely a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint támogatásra jogosult régió. A SORENI 2001. november 1-jén alakult meg a célból, hogy megvásárolja három hajójavító cég eszközállományát, az alábbiakban részletezett módon.

(7) A Le Havre-ban működő Ateliers et chantiers du Havre – Construction navale (ACH-CN) 2000-ben csőd következtében bezárta hajógyártó műhelyeit. Az ACH-CN bezárási támogatásban részesült, melyet a Bizottság a 2002/132/EK ([3]) rendelettel hagyott jóvá. Az ACH-CN három hajójavító tevékenységet végző leányvállalata (SIREN, TMTM és MECA HELIX, a továbbiakban: a három leányvállalat) fennmaradt, de hamarosan ezeknél is gazdasági nehézségek jelentkeztek, melyek kiváltó oka az ACH-CN által a korábbiakban számukra biztosított alvállalkozói szerződések elvesztése, valamint a hajótulajdonosok bizalmának elvesztése volt.

(8) 2001-ben a három leányvállalat tizenkét helyi alvállalkozója úgy döntött, hogy együtt SORENI néven új vállalkozást alapítanak, a három leányvállalat hajójavító tevékenységének folytatására.

(9) A tizenkét helyi alvállalkozó 2001. augusztus 24-én nyújtotta be pályázatát a három leányvállalat eszközállományának megvételére. A SORENI 2001. november 1-jén alakult meg, és 2001. november 9-én vásárolta meg a három leányvállalat eszközállományát. A SORENI az eszközállomány fejében 1 001 euro vételárat fizetett (ebből a leltári készletek vételára 1 000 euro, az eszközök jelképes vételára 1 euro volt). Franciaország szerint a SORENI volt az egyetlen ajánlattevő, miután ugyanabban az évben korábban egy külföldi befektetővel folytatott tárgyalások kudarccal zárultak.

(10) Franciaország kezdetben azt jelezte a Bizottságnak, hogy az eszközállomány megvételének pillanatában fizetésképtelenségi eljárás folyt a három leányvállalat ellen. Franciaország 2003. december 29-én kelt levél útján helyesbítette ezt az információt, pontosítva, hogy a három leányvállalat 2003 decemberében már csak üres héjként létezett, tekintve folyamatban lévő peres ügyeik és behajtandó tartozásaik mértékét, valamint azt, hogy már semmilyen gazdasági tevékenységet nem végeztek.

(11) A felszámolási eljárásra vonatkozó francia szociális törvények értelmében (Munka törvénykönyve, L 122-12. cikk, második bekezdés), a SORENI köteles volt átvállalni a három leányvállalattól valamennyi érvényben lévő munkaszerződésüket anélkül, hogy változtatna a bennük szereplő, a szakképesítésre, a díjazásra és a szolgálati időre vonatkozó feltételeken. Ennek következtében – Franciaország szerint – a SORENI 127 munkavállalót vett át a három leányvállalattól. A SORENI ugyanakkor 318 164 euro mértékű, a korábban kötött szerződésekből következő foglalkoztatási költséget vállalt magára, az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjaztatása címén.

([3]) HL L 47., 2002.2.19., 37. o.

(12) A Bizottság megjegyzi, hogy 2003. január 14-én a munkavállalók létszámát 117 főre csökkentették, amiből az aktív munkaerő 99 főt tett ki. Franciaország jelezte, hogy az eszközállomány átvételét megelőző hat év folyamán az aktív munkaerő 47 %-kal csökkent: a három leányvállalatnál 1997-ben alkalmazott 188 fővel szemben 2002-ben a SORENI-nél 99 munkavállaló dolgozott.

B. **Az új vállalkozás távlati terve**

(13) Az új vállalkozás távlati tervét 2001-ben készítették el. A SORENI életképességét egy öt évre szóló távlati tervnek kellett volna szavatolnia. Franciaország álláspontja szerint a SORENI problémái elsősorban a részvényesek nehézségeiből adódtak, akik korábban alvállalkozóként a három leányvállalattól függtek. Másrészről a SORENI számos, az eszközállománnyal kapcsolatos terhet és nehézséget örökölt, nevezetesen az érvényes munkaszerződések átvétele, az azbeszttel kapcsolatos kockázatok miatti korengedményes nyugdíjaztatások finanszírozása, valamint a munkaeszközök modernizálásának és a munkafolyamat ésszerűsítésének szükségszerűsége miatt. Minthogy a SORENI a hajójavítási tevékenység folytatására alakult, valószínűsíthető volt, hogy előbb-utóbb szembesülni fog ugyanazokkal a problémákkal, mint a három leányvállalat: a Le Havre-i hajógyártókkal kötött (az ACH-CN szerződéseihez hasonló) alvállalkozói szerződések megszerzésének nehézségével, az általános piacvesztéssel, illetve a Le Havre-i hajójavító műhelyek általános hitelvesztésével.

(14) Franciaország szerint a vállalat öt évre szóló távlati terve, amelyet Franciaország szerkezetátalakítási tervnek minősít, e problémák megoldását három intézkedéscsomag révén kívánta megoldani. Az első intézkedéscsomag a tárgyi eszközök alkalmassá tételét célozta, az épületek helyreállításába, a szállítási eszközök és a szállítható szerszámok/gépek beszerzésébe való beruházások által (e beruházások tételes felsorolását az 1. táblázat 1. része tartalmazza). A második intézkedéscsomag célja a vállalat kereskedelmi politikájában végrehajtott profilváltás volt. Franciaország szerint a vállalat új kereskedelmi politikája egyszerre kívánta megcélozni a helyi hajótulajdonosokat és a nemzeti és nemzetközi piacot. E kereskedelmi politika általános célkitűzése a múltban a három leányvállalattal kereskedelmi kapcsolatban álló vállalkozások bizalmának visszanyerése volt. A SORENI e célkitűzést egyfelől új középvezetők alkalmazásával, másfelől új technológiák beszerzésével kívánta elérni, melyek lehetővé teszik számára a tevékenység diverzifikációját, és ezáltal változatosabb igények kielégítését. E második intézkedéscsomag költségeit az 1. táblázat 2. része mutatja be. A harmadik intézkedéscsomag célja a munkafolyamatok újjászervezése volt, mégpedig két szinten: a nyersanyagok, leltári készletek és megrendelések ésszerűbb kezelése (ésszerűsítés és számítástechnikai fejlesztés), illetve a munkaerő továbbképzése révén. E harmadik intézkedéscsomag költségeit az 1. táblázat 3. része mutatja be.

(15) Franciaország ezenfelül a szerkezetátalakítási költségek részének tekinti egyfelől a három leányvállalattól örökölt, az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazásából adódó foglalkoztatási költségek, másfelől az eszközállomány átvételét követő első három hónapban kifizetett munkabéreket. Franciaország álláspontja szerint e három hónap megfelel az első megrendelések megszerzéséhez szükséges időszaknak. E költségeket az 1. táblázat 4. része mutatja be.

1. TÁBLÁZAT

A SORENI szerkezetátalakításának hivatkozott költségei

(EUR)

Költségtétel	Összeg
1. rész – Beruházások és helyreállítási munkálatok	
A hajójavító műhely helyreállítása (2002)	[…] (*)
Az irodák/épületek helyreállítása (2002)	[…]
Műhely/udvar takarítása	[…]
Tárgyi beruházások – 2002:	
Gépjárművek	[…]
Számítástechnikai eszközökIT	[…]
Szerszámok	[…]
Tárgyi beruházások 2002–2004:	
Szemcsézőgép üzembe helyezése/fémhulladék-kezelés	[…]
Tehergépkocsik	[…]
Hordozható gépesített szerszámok	[…]
1. összesen	[…]
2. rész – Kereskedelmi profilváltás	
Munkaerő-felvétel 2002–2004	
2 középvezető	
1 igazgatósági asszisztens	
3 alkalmazott mérnök	
4 középvezető – munkaszervezés	
Bérek és foglalkoztatási költségek összesen	[…]
Marketingköltségek – 2002 végéig	
Szóróanyagok/logó, direkt marketing, ügynökhálózat, ügyféllátogatások	[…]
Költségek – 2003–2005	
Új licencek beszerzése	[…]
A munkavállalók szakmai gyakorlatai és továbbképzése a SORENI-vel licencszerződésben álló gyártóknál	[…]
Francia és nemzetközi kereskedelmi ügynökök látogatása	[…]
A kereskedelmi ügynökök szerződéseinek felülvizsgálata és kiterjesztése hároméves időszakra	[…]
2. összesen	[…]
3. rész – A munkafolyamatok átszervezése	
Átszervezés és számítógépesítés – 2002–2003	[…]
A hajójavító tevékenységre kifejlesztett szoftver beszerzése – 2003–2004	[…]
Továbbképzés: 37 450 óra/3 év	[…]
3. összesen	[…]
4. rész – Foglalkoztatási és egyéb költségek	
Az érvényben lévő szerződések alapján az eszközállomány átvételét követő első három hónapban kifizetett munkabérek	[…]
Az eszközátvételt megelőzően szerződött, azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók nyugdíjazásához kapcsolódó költségek	[…]
4. összesen	[…]
ÖSSZESEN (1. + 2. + 3. + 4. rész)	6 495 164

(*) Bizalmas információk.

(16) SORENI beindításához szükséges hivatkozott költségek tehát összesen 6 495 164 eurót tesznek ki.

(17) Franciaország szerint a távlati terv az üzleti tevékenységgel kapcsolatos reális feltételezéseken alapul, melyek a Le Havre-i hajójavító ágazat meglévő és potenciális keresletét tükrözik. Franciaország érvelése szerint a három leányvállalat a hajójavító ágazatban általánosan elismert kompetenciával rendelkezett és az általuk foglalkoztatott és jelenleg a SORENI alkalmazásában álló munkavállalók az ágazat számára értékes know-how-t képviselnek. Franciaország emellett felhívja a figyelmet a SORENI, illetve a korábbi potenciális külföldi befektető által kidolgozott távlati terv hasonlóságára, amit a reális feltételezések jeleként értékel. A SORENI elnökének személyes kapcsolatrendszere a vállalkozás marketingstratégiájának fontos ütőkártyája. Franciaország szerint a SORENI hajójavító tevékenységét a Le Havre-i kikötő fejlődésének kontextusában kell szemlélni.

C. **Pénzügyi intézkedések**

(18) Franciaország szerint a SORENI számára szükséges 6 495 164 euro összeget a 2. táblázatban megjelölt állami és magántőkeforrások által folyósított támogatásokból és kölcsönökből kell előteremteni. Franciaország 2001. szeptember 28-án, tehát a három leányvállalat eszközállományának megvásárlására benyújtott pályázat leadása után, de még a SORENI megalakulását, illetve a megszűnés ténylegessé válását megelőzően előzetes döntést hozott arról, hogy a SORENI-nek állami támogatást nyújt. A támogatás nyújtásáról szóló jogerős döntés 2001. november 29-én született meg.

(19) A francia állam 3 430 000 euro összegű állami támogatást nyújtott a SORENI-nek. Ennek az összegnek két részletét – az első részlet összege 1 720 000 euro, a másodiké 730 000 euro volt – 2003 szeptemberében folyósították a SORENI-nek.

(20) A Felső-normandiai Regionális Tanács, a Seine-Maritime Megyei Általános Tanács, valamint Le Havre városa valamennyien 380 000 euro összegű támogatással segítik a SORENI működését. Ebből az összesen 1 140 000 euro összegű támogatásból 1 070 997 eurót 2003 szeptemberében folyósítottak a SORENI-nek.

(21) A magántőkéből származó pénzforrásokat a SORENI részvényeseinek tőke-hozzájárulásaként (462 000 euro), illetve banki kölcsönökként (1 300 000 euro) jelölik meg, míg utóbbi biztosítékául a forgótőke átengedése szolgál.

2. TÁBLÁZAT

A SORENI szerkezetátalakításához kapcsolódó pénzügyi intézkedések

(EUR)

Forrás	Összeg
1. Állami források	
Francia állam	3 430 000
Felső-normandiai Regionális Tanács	380 000
Seine-Maritime Megyei Általános Tanács	380 000
Le Havre városa	380 000
1. összesen	4 570 000
2. Magántőkeforrások	
A SORENI részvényesei	
— tőke-hozzájárulás	462 000
— banki kölcsönök (BNP Paribas)	1 300 000
2. összesen	1 762 000
ÖSSZESEN (1. + 2. rész)	6 332 000

D. **Tájékoztatás a piacról**

(22) Franciaország szerint a hajójavító ágazat jelenléte a Le Havre-i kikötő fejlődésének szükséges feltétele, mert stabil tevékenységi szintet biztosít a kikötőnek. Franciaország hangsúlyozza, hogy a szóban forgó intézkedés korlátozott hatást gyakorol a versenyre, három tényező miatt. Először is, mert a szerkezetátalakítási terv munkaerő-csökkentést is magában foglal. Másrészről, mert Franciaország a dunkerque-i ARNO-t és a bresti SOBRENA-t jelöli meg a SORENI legfőbb partnereiként (*) a nemzeti, illetve nemzetközi piacokon. Ez a két vállalat ugyanakkor nem jelent konkurenciát a SORENI-nek a helyi megrendelőknél. E kontextust figyelembe véve Franciaország kijelenti, hogy a helyi megrendelések a SORENI üzleti forgalmának 40-45 %-át teszik ki. Következésképpen a SORENI és legfőbb vetélytársai közötti interferencia foka kicsinek mondható. Harmadrészről az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i, 70/2001/EK bizottsági rendelet 2. cikkének b) pontja [4] értelmében a SORENI KKV-nak minősül.

E. **A Bizottság döntése a Szerződés 88. cikke (2) bekezdése szerinti eljárás kezdeményezéséről**

(23) A hivatalos vizsgálati eljárás kezdeményezéséről szóló döntésében (a továbbiakban: az eljárás kezdeményezéséről szóló döntés) a Bizottság a szóban forgó intézkedést a hajógyártáshoz nyújtott támogatások új szabályainak megállapításáról szóló 1998. június 29-i 1540/98/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: a hajógyártásról szóló rendelet) [5] és a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (a továbbiakban: a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás) [6] fényében értékelte.

(24) Az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az említett pénzügyi intézkedés mennyiben engedélyezhető szerkezetátalakítási támogatásként, egyfelől tekintettel arra, hogy a SORENI láthatólag a három leányvállalat felszámolásából újonnan alapított vállalkozás, másfelől tekintettel a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás 7. pontjára, mely szerint újonnan alapított vállalkozás nem jogosult sem megmentési, sem szerkezetátalakítási támogatásra, még akkor sem, ha induló pénzügyi helyzete bizonytalan.

(25) A Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a SORENI távlati terve alkalmas ésszerű időn belül és reális feltételezések alapján helyreállítani a hosszú távú életképességet, a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás rendelkezéseinek megfelelően. A Bizottság különösen kiemelte, hogy a benyújtott terv nem tartalmazott sem piacfelmérést, sem a következő években várható ár- és keresleti viszonyokra vonatkozó előzetes becsléseket.

(26) A Bizottság ezenfelül megjegyezte, hogy a (9) preambulumbekezdésben említett külföldi befektető hasonló tervre alapozta döntését, amikor lemondott a hajójavító tevékenység átvételéről. Végül a Bizottság felvetette a kérdést, vajon a támogatás a szerkezetátalakítás lehetővé tételéhez feltétlenül szükséges minimumra korlátozódik-e, és vajon a támogatás kedvezményezettje jelentős mértékben hozzájárul-e a tervhez, ahogy azt a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás rendelkezései megkövetelik.

III. **ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI**

(27) Az Egyesült Királyság a következő észrevételeket nyújtotta be. Először is jelezte, hogy nem érti, hogyan minősülhetne szerkezetátalakítási támogatásnak a szóban forgó intézkedéscsomag, miközben a hajójavító üzem ugyanazt a tevékenységet kívánja folytatni, mint amit elődje végzett, anélkül hogy jelentős mértékű kapacitás- vagy munkaerő-csökkentést hajtana végre. Másrészről az Egyesült Királyság úgy ítéli meg, hogy bizonyos beruházási és költségtételek nem számolhatóak el szerkezeti támogatásként. Harmadrészről az Egyesült Királyság megjegyzi, hogy a SORENI közvetlen konkurenciát jelent a brit hajójavító ipar számára.

(*) Tárgyi tévedés a szövegben: a „partnereiként” helyes olvasata „vetélytársaiként”.
[4] HL L 10., 2001.1.13., 33. o. A legutóbb a 364/2004/EK rendelettel (HL L 63., 2004.2.28., 22. o.) módosított rendelet.
[5] HL L 202., 1998.7.18., 1. o.
[6] HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

IV. **FRANCIAORSZÁG ÉSZREVÉTELEI**

(28) Az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésre adott válaszul Franciaország kiegészítő információkat, valamint a következő észrevételeket nyújtotta be.

(29) Ami azt a kérdést illeti, mennyiben tekinthető a SORENI szerkezetátalakítási támogatásra jogosult vállalkozásnak, Franciaország úgy érvel, hogy jóllehet a SORENI új jogi entitás, ténylegesen a korábbi hajójavító tevékenység folytatását képviseli, tehát nem zárható ki a szerkezetátalakítási támogatásra jogosultak köréből. Ezt az álláspontot Franciaország a következő érveléssel támasztja alá: a három leányvállalat eszközeinek, tevékenységi köreinek és üzleti értékének, valamint tárgyi és humán erőforrásainak átvétele, és különösen a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályokból eredő foglalkoztatási költségek (az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazása) indokolttá teszik, hogy a SORENI a három leányvállalattal, tehát egy létező vállalkozással azonosnak minősüljön.

(30) Franciaország ezenfelül azt állítja, hogy még ha a SORENI újonnan alapított vállalkozásnak minősül is, a foglalkoztatási költségek (munkaszerződések, az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazása), valamint a nehézségek (a munkaeszközök korszerűsítése és az ésszerűsítés szükségszerűsége) miatt a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint akkor is nehéz helyzetben lévő vállalkozás marad.

(31) A távlati terv életképességével kapcsolatos kételyekre és különösen a piacról rendelkezésre bocsátott információk hiányára válaszul Franciaország ismerteti a SORENI tevékenysége által érintett piacot, amely a következő tevékenységeket foglalja magában: átmenő hajóforgalom kisebb sérüléseinek javítása, megelőző karbantartó munkálatok, valamint nagy volumenű javítások. A SORENI fő vetélytársai a Dunkerque-ben működő ARNO és a bresti SOBRENA, melyek a nemzeti és a nemzetközi piacon igen, a SORENI üzleti forgalmának 40-45 %-át jelentő helyi megrendelőknél viszont nem jelentenek konkurenciát a SORENI-nek. Franciaország ezenfelül úgy érvel, hogy a Le Havre-hoz hasonló méretű kikötőkben a hajójavító tevékenység jelenléte az egész kikötő akadálytalan működésének nélkülözhetetlen alkotóeleme. Minthogy a SORENI Le Havre egyetlen hajójavító vállalata, fennmaradása Franciaország szerint a kikötő létfontosságú érdeke.

(32) A vállalati terv életképességének illusztrálására Franciaország benyújtott egy előzetes becslést a SORENI-nek a következő öt évben – a szerkezetátalakítási terv végrehajtásának periódusában – várható forgalmáról és költségeiről. A becslés adatait a 3. táblázat mutatja be.

3. TÁBLÁZAT

A SORENI várható forgalmának és költségeinek becslése

Év	Forgalom (millió EUR)	Éves növekedés (%)	Költségek (millió EUR)	Éves növekedés (%)
2001	[…]			
2002	[…]	[…]	[…]	
2003	[…]	[…]	[…]	[…]
2004	[…]	[…]	[…]	[…]
2005	[…]	[…]	[…]	[…]
2006			[…]	[…]

(33) Franciaország ezenfelül kijelenti, hogy a külföldi befektető a távlati terv minőségétől független okokból mondott le a három leányvállalat tevékenységének átvételéről. A visszalépés okait Franciaország a munkavállalókkal és a kikötői hatóságokkal való tárgyalások kudarcával, valamint a befektető saját pénzügyi nehézségeivel hozza összefüggésbe.

(34) Ami a szóban forgó intézkedés arányosságát illeti, Franciaország megerősíti, hogy a támogatás összege a Le Havre-i hajójavító tevékenység helyreállításához feltétlenül szükséges minimumra korlátozódik. Franciaország felhívja a figyelmet arra, hogy helyénvaló értékelni a SORENI részvényeseinek tőke-hozzájárulását, tekintettel arra, hogy ők maguk is nehéz pénzügyi helyzetben vannak.

(35) Franciaország ezenfelül arra kérte a Bizottságot, hogy amennyiben a szóban forgó támogatás a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősül, annak összeegyeztethetőségét közvetlenül a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) pontja alapján vizsgálja. Franciaország érvelése szerint a hajójavító tevékenység létfontosságú eleme a Le Havre-i kikötő akadálytalan működésének, minthogy feltétlenül szükséges a hajók fogadásának biztosításához, a kikötő működéséhez nélkülözhetetlen hajó-karbantartási feladatok és a tengeri biztonság, illetve a turizmus támasztotta igények (turistahajók javítása) ellátásához. Franciaország érvelése szerint a hajójavító tevékenység helyreállítása Le Havre-ban a Közösség érdekét is szolgálja, hiszen összhangban van a közösségi közlekedési politika irányvonalával, mely a tengeri úton történő szállítást előnyben részesíti. Franciaország végezetül hangsúlyozza, hogy történelmi és stratégiai okok egyaránt indokolják a hajójavító tevékenység fenntartását a Le Havre-i kikötőben.

V. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

A. Az állami támogatás

(36) A Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen az állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(37) Először is, a francia állam által a SORENI-nek nyújtott 3 430 000 euro támogatás állami forrásból nyújtott üzleti előnynek minősül. Ezenfelül az állami pénzforrások kritériumát kell alkalmazni a tagállamok regionális vagy helyi hatóságai által nyújtott gazdasági előnyökre is. Ebből következik, hogy a SORENI-nek a Felső-normandiai régió, Seine-Maritime megye, valamint Le Havre városa által nyújtott (egyenként 380 000 euro összegű) támogatások esetében is teljesül a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alkalmazhatóságának első kritériuma.

(38) Másrészről, minthogy a szóban forgó támogatás egy konkrét vállalkozás, a SORENI szerkezetátalakítását célozta, a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alkalmazhatóságát meghatározó, a támogatás szelektív jellegéről szóló kritérium szintén teljesül.

(39) Harmadrészről, a szóban forgó intézkedés olyan gazdasági előnyt nyújt a SORENI-nek, amelyet egy magánbefektető nem bocsátott volna a rendelkezésére. Az intézkedés tehát jellegéből adódóan torzítóan hat a versenyre.

(40) Negyedrészről, ha a kedvezményezett gazdasági tevékenysége a tagállamok közötti kereskedelmi aktust is tartalmaz, a tagállamok közötti kereskedelemre való kihatás kritériuma szintén teljesül. A SORENI által végzett hajójavító tevékenység ténylegesen kimeríti ezt a kritériumot. Franciaország nem vitatja e megállapítást, csak azzal érvel, hogy a SORENI „legfőbb" vetélytársai francia vállalkozások; az Egyesült Királyság ugyanakkor világosan megerősíti és megjegyzi, hogy a SORENI a brit hajójavító ipar közvetlen vetélytársa.

(41) A Bizottság összegzésül megállapítja, hogy a SORENI-nek a II. részben leírtak szerint nyújtott támogatás a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint teljes egészében állami támogatásnak minősül.

(42) A Bizottság ezenfelül megjegyzi, hogy Franciaország nem tett eleget a Szerződés 88. cikke (3) bekezdése értelmében ráháruló azon kötelezettségének, mely szerint a Bizottságot észrevételei megtételéhez szükséges időben tájékoztatnia kell minden, támogatás nyújtására irányuló szándékáról. A Bizottság következésképpen jogellenesnek tekinti a támogatást.

B. **A Szerződésben álló eltérések**

(43) Minthogy a SORENI a hajójavító ágazatban tevékenykedik, a tevékenysége elősegítésére nyújtott támogatások a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazási körébe esnek. Ezeket a szabályokat 2004. január 1-jétől a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatás keretszabálya ([7]) határozza meg, mely a hajógyártásról szóló rendeletet váltotta fel. Ugyanakkor, a jogellenes támogatások értékelésére alkalmazott szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közlemény ([8]) értelmében a jogellenes – vagyis a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésébe ütköző módon folyósított – támogatások értékelésében a támogatás nyújtásának időpontjában hatályban lévő valamennyi okmány alapkritériumai szerint kell eljárni. Ebből következik, hogy a szóban forgó ügyben a hajógyártásról szóló rendeletet kell alkalmazni. A teljesség kedvéért megjegyzendő, hogy a Bizottság akár a hajógyártásról szóló rendeletet, akár az annak helyébe lépő, a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatások keretszabályát alkalmazza, e választás semmilyen mértékben nem befolyásolja a támogatás összeférhetőségének megítélését, mivel a megmentési és szerkezetátalakítási, valamint a regionális és a képzési támogatások megítélésének lényegi kritériumai e tekintetben azonosak ([9]).

(44) A hajógyártásról szóló rendelet 2. cikke úgy rendelkezik, hogy a hajójavító ágazatnak nyújtott támogatások csak akkor minősülhetnek a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha betartják az idézett rendelet rendelkezéseit.

1. *Szerkezetátalakítási támogatások*

(45) Franciaország szerint a szóban forgó támogatás célja a SORENI tevékenységének strukturális átalakítása. A hajójavító ágazatban aktívan tevékenykedő vállalkozásoknak nyújtott szerkezetátalakítási támogatások akkor minősülhetnek a közös piaccal összeegyeztethetőnek, ha megfelelnek a hajógyártásról szóló rendelet 5. cikkének, mely egyszerre utal a szerkezetátalakításról szóló iránymutatásra és szab meg a hajógyártó ágazatra vonatkozó különös feltételeket.

(46) A Bizottság következésképpen megvizsgálta a kérdést, vajon teljesültek-e a szerkezetátalakításról szóló iránymutatásban meghatározott kritériumok.

1.1. A vállalat támogathatósága

(47) A szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint szerkezetátalakítási támogatásra jogosult az a vállalkozás, amely az idézett iránymutatás szerint nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősíthető. Jóllehet a Közösség nem határozta meg a „nehéz helyzetben lévő vállalkozás” fogalmát, a Bizottság akkor tekint egy vállalkozást nehéz helyzetben lévőnek, ha az képtelen – akár saját erejéből, akár pedig a tulajdonosai/részvényesei vagy a hitelezői által biztosított források révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét (a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás 4. pontja). Egy vállalkozás nehéz helyzetének szokásos jelei például a növekvő veszteségek, a csökkenő forgalom, a felhalmozódó leltári készletek, a fölös kapacitás, a lanyhuló cash-flow, a növekvő adósságok, az emelkedő kamatköltségek és a zuhanó vagy nullára leírt nettó eszközérték.

(48) Ugyanakkor a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás 7. pontja úgy rendelkezik, hogy az újonnan alapított vállalkozás még akkor sem jogosult szerkezetátalakítási támogatásra, ha induló pénzügyi helyzete bizonytalan. Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor az újonnan alapított vállalkozás egy korábbi létező vállalkozás felszámolásából vagy csak eszközállományának átvételével jött létre.

(49) Az újonnan alapított vállalkozások kizárását a szerkezetátalakítási támogatásra jogosultság köréből az az elv indokolja, mely szerint egy vállalkozás alapítása rendes esetben a piac helyzetét felismerő döntés gyümölcse. Egy vállalkozás megalapítása tehát csak akkor helyénvaló, ha esélye van arra, hogy az érintett piacon gyakorolhassa tevékenységét, vagy másképpen fogalmazva, ha kezdettől tőkeerős és életképes.

([7]) HL C 317., 2003.12.30., 11. o.
([8]) HL C 119., 2002.5.22., 22. o.
([9]) E tekintetben l. a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatás keretszabálya 12. b), 12. f), valamint 26. pontját.

(50) Egy újonnan alapított vállalkozás nem részesülhet szerkezetátalakítási támogatásban, mivel jóllehet nyilvánvalóan lehetnek kezdeti nehézségei, a szerkezetátalakításról szóló iránymutatásban leírt nehézségek nem jellemezhetik helyzetét. Ezek a (47) preambulumbekezdésben részletezett nehézségek a vállalkozás történetéhez kapcsolódnak, minthogy eredőjük a vállalkozás működési mechanizmusa. Egy újonnan alapított vállalkozás jellegéből adódóan nem szembesülhet ilyen típusú nehézségekkel.

(51) Egy újonnan alapított vállalkozásnak ezzel szemben lehetnek kezdeti veszteségei, mivel olyan beruházásokat és működési költségeket kell finanszíroznia, melyeket kezdetben a tevékenységéből eredő bevételei nem tudnak fedezni. Ezek a költségek azonban a vállalkozás beindításához, nem pedig szerkezetátalakításához kapcsolódnak. Következésképpen nem fedezhetők szerkezetátalakítási támogatásból ez utóbbi sajátos céljának és behatárolt hatáskörének túllépése nélkül.

(52) A szerkezetátalakításról szóló iránymutatás alkalmazási körének e korlátozása vonatkozik a létező vállalkozás felszámolásából vagy csak eszközállományának átvételével létrejött újonnan alapított vállalkozásokra is. A hasonló esetekben az újonnan alapított vállalkozás elvileg nem veszi át elődje adósságállományát, ami azt jelenti, hogy nem kell szembesülnie a szerkezetátalakításról szóló iránymutatásban felsorolt nehézségekkel.

(53) Az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésében a Bizottság felvetette a kérdést, vajon a SORENI újonnan alapított vállalkozás-e.

(54) A Bizottság e tekintetben megjegyzi – és Franciaország is elismeri –, hogy a SORENI új jogi entitást képvisel, és a három leányvállalatétól elkülönülő jogi személyiséggel rendelkezik. Franciaország ugyanakkor állítja, hogy bár elődjeitől elkülönülő jogi entitást képvisel, a SORENI gazdaságilag a három leányvállalat folytatása, minthogy átvette a három leányvállalat tevékenységét, eszközállományát és üzleti értékét, nevezetesen a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályokból eredő foglalkoztatási költségeket is, következésképpen nem minősülhet újonnan alapított vállalkozásnak. Franciaország ezenfelül azzal érvel, hogy még ha a SORENI újonnan alapított vállalkozásnak minősül is, akkor is nehéz helyzetben lévő vállalkozás marad, mivel a három leányvállalattal azonos típusú tevékenységet végez, és viselnie kell a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályokból eredő pénzügyi kötelezettségeket.

(55) A Bizottság nem osztja Franciaország álláspontját, mely szerint a SORENI gazdaságilag a három leányvállalat folytatását képviseli. Helyénvaló megjegyezni, hogy jóllehet a SORENI átvette a három leányvállalat tevékenységét, eszközállományát és cégértékét, valamint munkaerő-állományát és bizonyos, a társadalombiztosításra vonatkozó jogszabályokból eredő kötelezettségeit (azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazása), az átvétel éles határvonalat jelentett a régi és az új tevékenység között. Erről tanúskodik a tény, hogy a három leányvállalat hitelezőit az eladás árából elégítették ki, és az eszközállományt átvevő SORENI-vel szemben semmilyen követelést nem támaszthatnak.

(56) Ami Franciaország azon érvelését illeti, mely szerint az átvett munkaszerződések és a hozzájuk kapcsolódó szociális költségek (azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazása) olyan kötelezettségek, melyek alapján a SORENI a három leányvállalattal azonosnak tekinthető, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy e szociális költségek a francia nemzeti jog egyszerű következményei (és mint ilyenek, számos más ország gyakorlatához hasonlíthatóak), melyekről a befektetőnek összegszerűen tudomása volt. Ebből következik, hogy a vételár rögzítésekor minden az eszközállományhoz kapcsolódó költséget figyelembe kellett volna venni.

(57) Ami Franciaországnak azon érvelését illeti, mely szerint még ha a SORENI újonnan alapított vállalkozásnak minősül is, akkor is nehéz helyzetben lévő vállalkozás maradna, a Bizottság megjegyzi, hogy a SORENI helyzete nem mutatja a vállalkozás nehéz helyzetének a szerkezetátalakításról szóló iránymutatásban meghatározott és a (47) preambulumbekezdésben leírt szokásos jeleit. A SORENI egyszerűen az alapítással járó rendes költségekkel és a vállalkozás kezdeti szokásos veszteségeivel szembesül, melyek abból a tényből következnek, hogy a beruházási terv jelenleg kezdeti fázisban van.

(58) A kereskedelmi tevékenység beindításának költségei elkerülhetetlenek, és nem kapcsolódnak a vállalkozás történetéhez. A SORENI-nek ugyanilyen típusú költségekkel kellett volna számolnia akkor is, ha részvényesei úgy döntöttek volna, hogy a korábbi hajójavító tevékenységtől teljesen független új vállalkozást alapítanak, mely feltételezett helyzetben elkerülhetetlenül számos indulási költség hárult volna rájuk, nevezetesen a gépek megvásárlása, a munkaerő toborzása, illetve képzése okán.

(59) E kontextust figyelembe véve a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazása, mely a SORENI-nek a három leányvállalattól átvállalt egyetlen pénzügyi kötelezettsége, nem olyan természetű költség, mely alapján a SORENI a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősülne.

(60) Végezetül a SORENI által átvett munkaerő jelentős know-how-t képvisel, ami Franciaország szerint a távlati terv életképességének egyik meghatározó eleme. Következésképpen ez a know-how a SORENI által átvett eszközállomány részének, nem pedig pénzügyi tehernek tekintendő. A munkaerő átvétele valójában megkönnyíti a SORENI piacra jutását, hiszen megkíméli a vállalkozást az új munkaerő toborzásával és képzésével járó többletköltségektől.

(61) A fentiek összefoglalásaként a Bizottság megjegyzi, hogy a SORENI nem vett át a három leányvállalattól a korábbi hajójavító tevékenységgel való folyamatosságot létrehozó pénzügyi kötelezettségeket. A SORENI újonnan alapított vállalkozás, amely ezenfelül a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint nem minősül nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.

(62) A szerkezetátalakításról szóló iránymutatás 1999-es hatálybalépése óta a Bizottság által kialakított gyakorlat szerint egy vállalkozás a megalapítása után két évig tekinthető „újonnan alapított vállalkozásnak". A Bizottság megjegyzi, hogy a SORENI 2001. november 1-jén alakult meg, mint újonnan alapított vállalkozás. Következésképpen az alapítását követő két évben, vagyis 2003. november 1-jéig nem részesülhetett szerkezetátalakítási támogatásban. Minthogy a SORENI-nek nyújtott támogatásról szóló jogerős döntés 2001. november 29-én született meg, ez a feltétel teljesül.

(63) A Bizottság végkövetkeztetése az, hogy a SORENI nem jogosult szerkezetátalakítási támogatásra.

(64) Az alábbi preambulumbekezdésekben a Bizottság azt vizsgálja, sikerült-e a Franciaország által benyújtott információknak eloszlatniuk a Bizottság által az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésben a szerkezetátalakítási támogatásra alkalmazható egyéb feltételekkel való összeegyeztethetőséggel kapcsolatban kifejezett kételyeket.

1.2. Az életképesség helyreállítása

(65) A szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint a támogatás feltétele egy olyan szerkezetátalakítási terv, amely ésszerű időn belül helyre tudja állítani a vállalkozás hosszú távú életképességét a jövőbeni működési körülményekre vonatkozó reális feltételezések alapján oly módon, hogy a vállalkozás képes legyen a saját lábára állni. E célt elsősorban a szerkezetátalakítási tervben foglalt belső intézkedések révén kell elérni, nevezetesen azoknak a tevékenységeknek a beszüntetésével, amelyek az átalakítást követően is strukturálisan veszteségesek maradnának.

(66) A Bizottság által e tekintetben hangoztatott kételyek egyfelől abból a tényből fakadtak, hogy a külföldi befektető lemondott a szóban forgó hajójavító tevékenység átvételéről, másfelől főként abból, hogy nem állt a Bizottság rendelkezésére elegendő információ a piacfelmérésről, illetve a SORENI-nek a távlati terv alkalmazásának időszakában várható forgalmáról és költségeiről.

(67) Franciaország magyarázata szerint azok a nehézségek, melyek a külföldi befektetőt pályázatának visszavonására késztették, nem a távlati terv természetével voltak kapcsolatosak, hanem a befektető saját pénzügyi problémáival függtek össze.

(68) Franciaország ezenfelül benyújtotta a Bizottságnak előzetes becsléseit a távlati terv alkalmazásának feltételeiről, nevezetesen a meghatározott időszakban várható forgalom és költségek részletes kimutatását.

(69) Ezek az információk eloszlatták a Bizottság kételyeit a távlati terv életképességével kapcsolatban.

1.3. A minimális szintre korlátozott támogatás

(70) A szerkezetátalakításról szóló iránymutatás szerint a támogatás összegét és intenzitását szigorúan a vállalkozás meglévő pénzügyi erőforrásainak ismeretében a szerkezetátalakítás lehetővé tételéhez feltétlenül szükséges minimumra kell korlátozni. A támogatás kedvezményezettjeinek a szerkezetátalakítási tervhez jelentős mértékben hozzá kell járulniuk saját forrásaikból, valamint külső finanszírozásból piaci feltételek mellett.

(71) Franciaország szerint a szerkezetátalakítás költségeinek összege 6 495 164 euro. Ez az összeg három részre osztható: az első, […] euro nagyságú részösszeg a beruházásokat és helyreállítási munkálatokat, valamint a kereskedelmi profil és a munkafolyamatok átalakításának költségeit fedezi; a második, […] euro nagyságú részösszeg a SORENI tevékenységének első három hónapja folyamán kifizetett munkabéreknek felel meg; a harmadik, az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók korengedményes nyugdíjazásához kapcsolódó részösszeg nagysága […] euro.

(72) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a SORENI tevékenységének első három hónapjában felmerülő foglalkoztatási költségek, valamint az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalóknak az átvétel előtt kötött szerződéseknek megfelelő kielégítése nem tekinthetők szerkezetátalakítási költségnek. Ezek olyan működési költségek, melyeket a vállalkozásnak a saját forrásaiból kell fedeznie.

(73) Következésképpen a Bizottság csak a szoros értelemben vett szerkezetátalakítási tervhez kapcsolódó költségeket, tehát 3 900 000 eurót tekint szerkezetátalakítási költségnek.

(74) A SORENI-nek nyújtott támogatás teljes összege 4 570 000 euro, mely különböző állami forrásokból származik.

(75) A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az arányosság kritériuma nem teljesült, minthogy a támogatás összege meghaladja a szerkezetátalakítási támogatás szempontjából támogathatónak minősülő költségeket. Ebből következik, hogy még ha a SORENI jogosult is szerkezetátalakítási támogatásra, a szóban forgó támogatás akkor sem egyeztethető össze a szerkezetátalakításról szóló iránymutatással.

1.4. A szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatás

(76) Az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésében a Bizottság az intézkedést a szerkezetátalakításról szóló, 1999-ben hatályba lépett iránymutatás értelmében vizsgálta. Franciaország az említett döntésre adott válaszában nem vonta kétségbe e megközelítés jogosságát. Megjegyzendő, hogy a hajógyártásról szóló rendelet 5. cikke hivatkozik a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló, 1994-es közösségi iránymutatásra [10] (a továbbiakban: a szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatás), melyet 1999-től a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás váltott fel. A Bizottság ugyanakkor arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy még ha a szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatást alkalmazta volna is, a fent kifejtett álláspont akkor sem módosult volna. Először is, egy újonnan alapított vállalkozás jellegéből adódóan nem lehet nehéz helyzetben lévő vállalkozás. Bár a szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatás rendelkezései kevésbé egyértelműek, világosan kiolvasható belőlük, nevezetesen a „nehéz helyzetben lévő vállalkozás" fogalmának meghatározásából, hogy a már meglévő, nem pedig újonnan alapított vállalkozások megmentésére, illetve szerkezetátalakítására vonatkoznak. Másrészről a minimális szintre korlátozott támogatás kritériuma már a szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatásban is ki volt nyilvánítva [11], miközben a szóban forgó ügyben e kritérium nem teljesül.

(77) Ebből következik, hogy a támogatás a szerkezetátalakításról szóló 1994-es iránymutatás alkalmazása esetén sem minősülne összeegyeztethetőnek.

[10] HL C 368., 1994.12.23., 12. o.
[11] E tekintetben lásd az idézett iránymutatás 3.2.2.C pontját.

2. *Induló beruházásoknak nyújtott regionális támogatás*

(78) Az eljárás kezdeményezéséről szóló döntésében a Bizottság felvetette azt a lehetőséget, hogy a szóban forgó intézkedés esetleg induló beruházásnak nyújtott regionális támogatásként is értékelhető volna.

(79) A regionális állami beruházások közös piaccal való összeegyeztethetőségének feltételeit a hajógyártásról szóló rendelet 7. cikke határozza meg. Először is, az intézkedésnek a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése a) vagy c) pontjában említett régiók valamelyikét kell érintenie. Másrészről, a támogatás intenzitása nem lépheti túl az említett rendeletben meghatározott általános felső határt. Harmadrészről, az intézkedés célja csak olyan beruházások támogatása lehet, mely a régióban letelepedett létesítmények bővítését és korszerűsítését szolgálja, és ezáltal növeli a létező létesítmények termelékenységét. Negyedrészről, a támogatás nem kapcsolódhat a kedvezményezett vállalkozás pénzügyi szerkezetátalakításához. Ötödrészről, a támogatásnak a regionális állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás ([12]) szerint támogatható költségterhek könnyítésére kell korlátozódnia.

(80) A Le Havre-i régió a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) pontja szerint regionális támogatásra jogosult terület. A hajógyártásról szóló rendelettel összhangban és a Közösség által jóváhagyott regionális támogatási térkép szerint e régió esetében a támogatás intenzitása nem haladhatja meg a nettó 12,5 %-ot ([13]).

(81) A regionális állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás 4.5. pontja értelmében a támogatható összeget egységes kiadási tételek alapján állapítják meg, a beruházás következő elemeinek megfelelően: földterület, épületek és berendezések/gépek. Az idézett iránymutatás 4.6. pontja értelmében az elszámolható kiadásokban szerepelhetnek az immateriális beruházások egyes kategóriái is.

(82) A SORENI által szerkezetátalakítási költségként megjelölt költségek összességét az 1. táblázat mutatja be. A Bizottság azt követően, hogy újra megvizsgálta ezeket a költségeket az induló beruházásnak nyújtott regionális támogatásként való elszámolhatóság szemszögéből, arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy csak a 4. táblázatban szereplő kiadások esetében teljesülnek a (81) preambulumbekezdésben leírt kritériumok.

4. TÁBLÁZAT

Induló beruházáshoz nyújtott regionális támogatásként elszámolható költségek

(EUR)

Költségtétel	Összeg
Épületek:	
1. A hajójavító műhely helyreállítása (2002)	[…]
2. Irodák/épületek helyreállítása (2002)	[…]
Berendezések/gépek:	
2002:	
3. Gépjárművek	[…]
4. Számítástechnikai eszközök	[…]
5. Szerszámok	[…]
2002–2004:	
6. Szemcsézőgép üzembe helyezése/fémhulladék-kezelés	[…]
7. Tehergépkocsik	[…]
8. Hordozható gépesített szerszámok	[…]
Immateriális beruházások:	
9. Új licencek beszerzése (2003–2005)	[…]
10. A hajójavító tevékenységre kifejlesztett szoftver beszerzése (2003–2004)	[…]
ÖSSZESEN	1 550 000

([12]) HL C 74., 1998.3.10., 9. o.
([13]) Nettó támogatási egyenérték (NTE).

(83) A Bizottság elismeri, hogy ezek a beruházások hozzájárulnak a SORENI távlati tervében kitűzött célok megvalósításához, a (14) preambulumbekezdésben részletezett módon, valamint a létesítmények bővítését és korszerűsítését szolgálják, hogy ezáltal növeljék termelékenységüket. Ezek a beruházások ezenfelül megfelelnek a kiadások általános alapjának – beruházás az épületekbe (4. táblázat 1. és 2. pontja), illetve beruházás a berendezésekbe/gépekbe (4. táblázat 3–8. pontja). A 4. táblázat 9. és 10. pontja immateriális beruházásoknak felelnek meg (szabadalmak és szoftverek beszerzése).

(84) A Bizottság megjegyzi, hogy az 1. táblázatban szereplő többi költségtétel nem számolható el induló beruházásnak nyújtott regionális támogatásként, minthogy esetükben egyszerű működési költségekről vagy képzéssel kapcsolatos költségekről van szó. Ami az „átszervezés és számítógépesítés" nevű költségtételt illeti ([…] euro; l. 1. táblázat), a Bizottság a Franciaország által benyújtott információk alapján nem tudott arra a végkövetkeztetésre jutni, hogy e költségek tekintetében teljesülnének az induló beruházásoknak nyújtott regionális támogatás támogathatóságának kritériumai.

(85) Következésképpen az induló beruházásoknak nyújtott regionális támogatás címén elszámolható költségek teljes összege 1 550 000 euro (a 2001-es évet alapul véve diszkontált értéken 1 412 560 euro; diszkontráta: 6,33 %).

(86) A támogatás elfogadható maximális intenzitása nettó 12,5 % (ami a szóban forgó esetben bruttó 18,9 %-nak felel meg [14]). Az elfogadható támogatás összege következésképpen 266 691 euro.

(87) A Bizottság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a SORENI-nek nyújtott támogatás részben – 266 691 euro összeg erejéig – engedélyezhető, mint induló beruházásnak nyújtott regionális támogatás.

3. *Képzési támogatás*

(88) A Bizottság megjegyezte, hogy egyes, a SORENI távlati tervében megjelenő költségtételek a képzéshez kapcsolódnak. A szóban forgó támogatás az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendelet [15] (a továbbiakban: a képzési támogatásokról szóló rendelet) hatálybalépése után lett nyújtva.

(89) A képzési támogatásról szóló rendeletet a Bizottság fogadta el, melyre a Bizottságot az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet [16] hatalmazta fel. A képzési támogatásokról szóló rendelet, mint időben későbbi törvény módosítja a hajógyártásról szóló rendeletet, amely nem ad lehetőséget képzési támogatás nyújtására a hajógyártási ágazatban. A képzési támogatásról szóló rendelet 1. cikke kinyilvánítja, hogy az idézett rendelet az összes ágazatban nyújtott támogatásra vonatkozik, ami azt jelenti, hogy a hajógyártási ágazatra is alkalmazható.

(90) A képzési támogatásról szóló rendelet kinyilvánítja, hogy az egyedi támogatások összeegyeztethetőek a közös piaccal, amennyiben megfelelnek az idézett rendelet valamennyi feltételének, nevezetesen nem lépik túl a megengedett maximális intenzitást és az idézett rendelet 4. cikke (7) bekezdésében meghatározott elszámolható költségek fedezésére szolgálnak.

(91) A képzési támogatás címén elszámolható képzési költségeket az 5. táblázat részletezi; ezek teljes összege 700 000 euro. E költségtételek esetében teljesülnek a képzési támogatásról szóló rendelet 4. cikke (7) bekezdésében meghatározott feltételek.

---

[14] Bruttó támogatási egyenérték (BTE).

[15] HL L 10., 2001.1.13., 20. o. A legutóbb a 363/2004/EK rendelettel (HL L 63., 2004.2.28., 20. o.) módosított rendelet.

[16] HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

5. TÁBLÁZAT

Képzési támogatásként elszámolható költségek

(EUR)

Költségtétel	Összeg
Továbbképzés: 37 450 óra képzés/3 év	600 000
A munkavállalók szakmai gyakorlata és továbbképzése a SORENI-vel licencszerződésben álló gyártóknál	100 000
ÖSSZESEN	700 000

(92) A képzési támogatásról szóló rendelet 4. cikke értelmében a Szerződés 87. pontja (3) bekezdése c) pontja szerint regionális támogatásra jogosult területeken működő kis- és középvállalkozások részére szakosított képzési programok keretében nyújtott támogatás intenzitása nem haladhatja meg a 40 %-ot. A szóban forgó esetben a francia hatóságok nem pontosították, a képzés melyik része tekinthető a képzési támogatásról szóló rendelet 2. cikke e) pontja értelmében „általános" képzésnek.

(93) Ebből következik, hogy a képzési támogatások teljes összege 280 000 euro.

(94) A Bizottság arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a SORENI-nek nyújtott támogatás 280 000 euro összeg erejéig engedélyezhető, mint képzési támogatás.

4. *A Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) pontjának közvetlen alkalmazása*

(95) Franciaország arra kérte a Bizottságot, hogy a szóban forgó pénzügyi támogatásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét közvetlenül a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) pontja alapján vizsgálja, azzal érvelve, hogy a hajójavító tevékenység jelenléte létfontosságú egy Le Havre-hoz hasonló méretű kikötő akadálytalan működéséhez.

(96) Legelőször a Bizottság megjegyzi, hogy amennyiben a SORENI által nyújtott szolgáltatások ténylegesen létfontosságúak a kikötő számára, e tevékenység fenntartásáról elvileg a kikötőnek állami támogatások igénybevétele nélkül, saját forrásaiból kellene gondoskodnia. A Bizottság a támogatás egy részét induló beruházásnak nyújtott regionális támogatásként engedélyezi, és ezáltal tekintetbe veszi a felmerülő regionális jellegű problémákat.

(97) Ezenfelül a hajógyártásról szóló rendelet egy adott ágazatra – jelen esetben a hajógyártási ágazatra – alkalmazható sajátos szabályok kimerítő gyűjteménye, mely a Szerződéshez *lex specialisként* viszonyul. A támogatásnak közvetlenül a Szerződés alapján történő engedélyezése az ágazatra alkalmazható sajátos és megszorító szabályok megállapítására tett igyekezet alapvető céljának mondana ellent.

(98) Ebből következik, hogy a Bizottság nem tudja a szóban forgó támogatást közvetlenül a Szerződés alapján értékelni.

VI. **ÖSSZEFOGLALÁS**

(99) A Bizottság végkövetkeztetése az, hogy Franciaország jogellenesen, a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésébe ütköző módon nyújtott 4 570 000 euro összegű állami támogatást. A Bizottság a támogatás értékelése alapján arra a döntésre jutott, hogy a SORENI-nek nyújtott támogatás szerkezetátalakítási támogatásként összeegyeztethetetlen a közös piaccal, minthogy esetében a hajógyártásról szóló rendelet és a szerkezetátalakításról szóló iránymutatás feltételei nem teljesülnek. Ugyanakkor a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatás részben összeegyeztethető a közös piaccal, egyfelől mint a hajógyártásról szóló rendelet 7. cikke értelmében induló beruházásnak nyújtott regionális támogatás, másfelől mint a képzési támogatásról szóló rendelet értelmében nyújtott képzési támogatás. A már folyósított támogatási összeg (3 520 997 euro) és az összeegyeztethető összeg (266 691 euro + 280 000 euro = 546 691 euro) közötti különbözetet (2 974 306 euro) vissza kell fizetni. A jogellenesen nyújtott támogatás összege (4 023 309 euro) és a visszafizetendő összeg (2 974 306 euro) között fennmaradó különbözet (1 049 003 euro) nem folyósítható,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a Société de réparation navale et industrielle (SORENI) részére nyújtott 4 570 000 euro összegű támogatásból:

a) 266 691 euro összeegyeztethető a közös piaccal, mint induló beruházásnak nyújtott regionális támogatás, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése e) pontja értelmében;

b) 280 000 euro összeegyeztethető a közös piaccal, mint képzési támogatás, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdése e) pontja értelmében;

c) 4 023 309 euro összeegyeztethetetlen a közös piaccal, melyből a még nem folyósított támogatás összege 1 049 003 euro, a már a SORENI rendelkezésére bocsátott támogatás összege 2 974 306 euro.

2. cikk

(1) Franciaország minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az 1. cikk c) pontjában említett és jogellenesen már a SORENI rendelkezésére bocsátott összeget a SORENI-vel visszafizettesse. A jogellenesen folyósított összeg nagysága 2 974 306 euro.

(2) A visszafizetési kötelezettség azonnali hatályú, a nemzeti jogi eljárásokhoz alkalmazkodva, amilyen mértékben azok lehetővé teszik e rendelet azonnali és tényleges végrehajtását.

(3) A visszafizetendő összegeket terhelő kamatokat a SORENI-nek történt folyósítás időpontjától a visszafizetés megtörténtének napjáig kell számítani.

(4) Az alkalmazandó kamatláb a regionális állami támogatások keretében a támogatási egyenérték kiszámításához használt referencia-kamatláb.

(5) Ezt a kamatlábat az általános alapra és a 3. bekezdésben említett teljes időszakra kell alkalmazni.

3. cikk

Franciaország az e határozatról szóló értesítés időpontjától számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot a döntés végrehajtása érdekében tervezett, illetve már megtett intézkedésekről. Franciaország a tájékoztatáshoz a mellékletben szereplő adatlapot használja.

4. cikk

E határozat címzettje Franciaország.

Kelt Brüsszelben, 2004. április 20-án.

a Bizottság részéről

Mario MONTI

a Bizottság tagja

MELLÉKLET

A 2004. április 20-i határozat végrehajtásához kapcsolódó adatlap

1. **A visszafizetendő összeg kiszámítása**

1.1. Kérjük, az alábbi táblázatban részletezzék a kedvezményezett részére jogellenesen nyújtott összeggel kapcsolatos következő információkat:

Időpont(ok) (*)	A támogatás összege (**)	Pénznem

(*) Az az időpont, amikor a támogatás (egyedi részlete) a kedvezményezett rendelkezésére lett bocsátva.
(**) A kedvezményezett rendelkezésére bocsátott támogatás összege.

Megjegyzések:

1.2. Kérjük, részletezzék, milyen módon történik a visszafizetendő támogatás összegére alkalmazott kamatok kiszámítása.

2. **A támogatás visszafizetésének érdekében tervezett, illetve már megtett intézkedések**

2.1. Kérjük, részletezzék, milyen intézkedéseket terveznek, illetve milyen intézkedéseket tettek meg a támogatás azonnali és tényleges visszafizetése érdekében. Kérjük, jelöljék meg a tervezett/megtett intézkedések jogi alapját is.

2.2. Kérjük, jelezzék a visszafizetés menetrendjét, illetve a támogatás teljes visszafizetésének időpontját.

3. **Megtörtént visszafizetések**

3.1. Kérjük, az alábbi táblázatban részletezzék a kedvezményezett által visszafizetett támogatási összegekkel kapcsolatos következő információkat:

Időpont(ok) (*)	Visszafizetett támogatás összege	Pénznem

(*) Az(ok) az időpont(ok), amikor a támogatás vissza lett fizetve.

3.2. Kérjük, csatolják ehhez az adatlaphoz a 3.1. pontban részletezett támogatási összegek visszafizetését igazoló dokumentumokat.